

Leerroutekaart Schrijven groep 4 gevorderd basis

Niveau	Uitstroom	Niveau 0	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 5	Niveau 6	Niveau 7	Niveau 8
Gevorderd	≥VMBO T/HAVO	Schrijfatelier	Schrijfatelier	Schrijfatelier	Novoskript 3	Novoskript 4	Novoskript 5	Novoskript 6	Novoskript 7	Novoskript 8
Basis	VMBO KB/ BB	Schrijfatelier	Schrijfatelier	Schrijfatelier	Novoskript 3	Novoskript 4	Novoskript 4-5	Novoskript 5	Novoskript 5-6	Novoskript 6
Minimum	PrO/VMBO met LWOO	Schrijfatelier	Schrijfatelier	Schrijfatelier	Novoskript 3	Novoskript 3	Novoskript 4	Novoskript 4	Novoskript 5	Novoskript 5
PrO	Praktijkonderwijs VSO	Schrijfatelier	Schrijfatelier	Schrijfatelier	Novoskript 3	Novoskript 3	Novoskript 3	Novoskript 4	Novoskript 4	Novoskript 4
						MEH 3a + b	MEH 3c	MEH 4a	MEH 4a	MEH 4b

Te behalen doelen en lessen	Middelen, organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<p>Groep 4: <i>Het ontwikkelen van de schrijfmotoriek.</i> <i>De verbindingen leren.</i> <i>De leerling gaat met een lichte helling naar rechts (rechtshandig) of rechttop (linkshandigen) schrijven.</i></p> <p>Blok 1: lessen 1a t/m 3b De losse letters herhalen en voorbereiding op het leren van verbindingen.</p> <p>Schrijven Controleblad Letters&Cijfers (Kopieermap bij Set 7) Les 1a blz 37 Letterfamilie C</p> <p>Motoriek Set 1 evenwicht Instructiekaarten 1-1-1 t/m 1-1-5 opdrachten op kaarten Instructiekaart 1-1-6 opdrachten in Serie 2 Instructiekaart 1-1-7 opdrachten in Serie 3 Instructiekaart 1-1-8 opdrachten in Serie 4 Instructiekaart 1-1-9 opdrachten in Serie 5 Instructiekaart 1-1-10 opdrachten in Serie 6 3-1 Bouwen 3-2 Spijkerbord spiegelen (begintaak) 3-4 Spijkerbord lateraal (begintaak) 4-4 Meervoudige doezinnen 4-9 Houdingen 4-10 Bewegen met lichaamsdelen</p>	<p>Namen van leerlingen</p> <p>Materialen Handleiding Novoskript groep 4</p> <p>Schrijfgerei: Blok 1t/m 5 standaard potlood HB Blok 6 en 7 vulpotlood 0,5 mm, vulpen en gelpen <i>Buiten de schrijflessen schrijven de kinderen met een potlood.</i></p> <p><i>Tijdens de schrijflessen kan de leerkracht diverse kleuren toestaan als extra stimulans om gemotiveerd te oefenen. Bij overig schrijfwerk zijn alleen de kleuren blauw of zwart toegestaan.</i></p> <p>Blok 1: blanco papier Blok 2 en 3: oefenbladen Verbindingen <i>Buiten de schrijflessen schrijven de kinderen in principe op blanco papier of op het kopieerblad 'Schrijfblad' (zie Set 7). Op dit blad schrijven kinderen niet op de lijnen, maar tussen de lijnen, als het ware in een breed, blanco kader.</i> Blok 4 en 5: schriften met 7-5-7 of 7.5-5-7.5 liniatuur Blok 6 en 7: schriften met 6-3-6 liniatuur</p> <p>Kopieerbladen, kleurpotloden, kleurkrijt, A4 papier, toverpotloden, min 50 houten blokjes Ø ca 4 cm, kralenplankjes met gekleurde kralen, matje van 150x70 cm, stopwacht/zandloper, gekleurd schoolbordkrijt, verfpapier ca 50x75 cm, kleine spiegeltjes, ruitjespapier (1 cm²), schrift met schaduwlijnen (6-3-6 mm).</p> <p>Natuurlijke verbindingen: ui ie nk uu eu ei ee jij</p>	<p>Roosteruren 2 x per week motoriekles a 10 min 2 x per week schrijfles a 20 min</p>

Blok 2: Lessen 4a t/m 12b

De leerlingen leren de natuurlijke verbindingen.

Schrijven:

8-1 Natuurlijke verbindingen

Oefenblad Verbinding **ie**,

Aftekenkaart Verbindingen(Kopieerblad 8-8-1)

Motoriek:

Set 1 Evenwicht

Set 3 Tweehandig Ruimtelijk Werk

Set 4 Lichaamsoriëntatie

Blok 3: Lessen 13a t/m 23b

De leerlingen leren de lastige verbindingen.

Schrijven:

8-4 Lastige verbindingen

Oefenblad Verbinding **vi** (Kopieermap)

Aftekenkaart Verbindingen (Kopieerblad 8-8-1)

Motoriek:

5-1 Golvende lijnen

5-2 Hoekige lijnen

4-8 Ontspannen

2-4 Symmetrische voorstellingen

2-3 De rozet

2-2 De regenboog

6-1 Spiegellijn (begintaak)

6-2 Stippen verbinden (begintaak)

6-3 spiegelen en roteren (begintaak)

Blok 4: Lessen 24 a t/m 25b

De leerlingen leren de oefenwoorden met natuurlijke verbindingen.

Schrijven:

8-2 Oefenwoorden natuurlijke verbindingen

Motoriek:

3-3 Spijkerbord spiegelen en roteren (begintaak)

4-11 Links-rechts, boven-onder, voor-achter

Blok 5: Lessen 26a t/m 29b

De leerlingen leren de oefenwoorden met lastige verbindingen.

Schrijven:

8-5 Oefenwoorden lastige verbindingen

Motoriek:

Blok 6: Lessen 30a t/m 33a

De leerlingen leren de grote progressie met natuurlijke verbindingen.

Doorschrijven op één regel met steeds 2 tot 4 letters.

Op het juiste moment een rustpunt inlassen.

Schrijven:

8-3 Grote progressie natuurlijke verbindingen.

Lastige verbindingen:

st ga be oo vi rm os br vo sch

Organisatie

Aftekenkaart

Elke geoefende verbinding wordt op een kopie van aftekenkaart 8-8-1 afgetekend:

- na de eerste les van de week kleurt het kind de onderste helft van het hokje zo in:

- na de tweede les van de week tekent de leerling de geoefende verbinding helemaal af door ook de bovenste helft van het hokje in te kleuren:

Inwisselsysteem

Eind groep 3 schrijven de leerlingen in losse letters. In groep 4 leren de leerlingen aan elkaar schrijven.

Dit gebeurt in drie fasen:

1. In Blok 1 schrijven de kinderen woorden met losse letters, bijvoorbeeld *r i e m*

2. In Blok 2 en 3 leren zij de verbindingen schrijven. Voorlopig wordt alleen de aangeleerde verbinding aan elkaar geschreven, bijvoorbeeld *r i e m*

3. In Blok 4 leren zij hele woorden aan elkaar schrijven, bijvoorbeeld *riem*

Stoplichtprincipe

Om een mentale bewegingsvoorstelling op te bouwen wordt in Novoskript gewerkt met drie oriëntatiepunten: begin-, pauze- en eindpunt. Leerlingen leren deze punten steeds te benoemen. Bij de instructie van letters en cijfers zegt "Groen is begin" "Oranje is pauze" en "Rood is eind" (en "Groen voor een punt"). Afhankelijk van de verbinding kan de instructie ander luiden. Bij de verbinding **eu** zegt u bijvoorbeeld "Groen is begin", "Oranje is pauze", "Oranje is pauze" en "Rood is eind".

Leerkrachtaanpak

Aan het begin van een blok een aantal motoriekinstructies, waarna de leerlingen zelfstandig in motoriekgroepen werken.

Aan het eind van Blok 2 controleert de leerkracht de aangeleerde *natuurlijke verbindingen*.

Aan het eind van Blok 3 controleert de leerkracht de aangeleerde *lastige verbindingen*.

Tijdens Blok 6 observeert u de schrijfmotoriek van de kinderen.

In de bijlage van de handleiding is een leerlingvolgsysteem waarop de leerkracht de vorderingen op het gebied van de grote en kleine motoriek, de schrijfmotoriek en de schrijfproductie bijhoudt.

Schrijflessen: Na de instructie, voeren de leerlingen zelfstandig hun schriftelijk werk uit. Gedurende de laatste zeven weken van het schooljaar, in Blok 7, werken de leerlingen zelfstandig aan creatieve schrijfopdrachten. Leerlingen kunnen met de cd-rom zelfstandig het bewegingstraject van verbindingen oefenen.

Met de toppers- en stoppersstrategie leren leerlingen kritisch te beoordelen. Zie handleiding blz 21.

Motoriek: De leerlingen werken een groot deel van het schooljaar zelfstandig in motoriekgroepen. Zij voeren de oefeningen uit zoals aangeleerd in de instructielessen. Tijdens de instructies wordt meestal met één kaart uit een serie gewerkt, waarna de kinderen in staat zijn om zelfstandig met alle kaarten uit deze serie te werken. Zie ook handleiding

Om goed te kunnen schrijven moeten kinderen geoefend zijn in het coördineren van grote en kleine bewegingen. Gecoördineerde bewegingen zorgen niet alleen voor een goed leesbaar handschrift, maar

<p>Motoriek:</p> <p>Blok 7 Leerlingen werken zelfstandig aan creatieve schrijfp opdrachten. Kinderen die bepaalde verbindingen onvoldoende geautomatiseerd hebben, krijgen herhaalde instructie of kunnen opnieuw oefenen met het computerprogramma (Novoskript Digitaal). Er volgt dan een tweede ronde.</p>	<p>ook voor een ontspannen schrijfhouding en een correcte potloodgreep.</p> <p>Kinderen hebben veelzijdige bewegingservaringen nodig, met het totale lichaam, met rechts of met links en symmetrisch met twee handen. Dergelijke bewegingen bevorderen de opbouw van een neutraal netwerk waarbij de rechter en de linker hersenhelft intensief samenwerken. Deze ontwikkeling garandeert een natuurlijke groei naar lateralisatie en dominantie. Dit proces is een voorwaarde voor het produceren van een vloeiend handschrift.</p> <p>Schrijfhouding de leerkracht observeert en reguleert tijdens de lessen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De voeten staan naast elkaar op de grond. 2. De onderkant van de rug is tegen de stoelleuning. 3. Tussen de buit en de tafelrand is er een ruimte ter grootte van een kindervuist. 4. De schouders en nek zijn ontspannen. 5. De ellebogen liggen op schouderbreedte op de rand van de tafel. 6. Het schrijfblad wordt middenvoor gelegd: iets schuin naar links bij rechtshandigen. iets schuin naar rechts bij linkshandigen. 7. De niet-schrijfhand ligt aan de zijkant van het schrijfblad, op de hoogte waar geschreven wordt (deze hand schuift het blad, indien nodig) omhoog. 	
<p>Bijstelling in januari (indien nodig)</p>		
<p>Voor intensiever arrangement zie OPP van: Voeg namen in</p>		

<p>Evaluatie jun-jan</p>

<p>Evaluatie jan-jun</p>